

USKOT-foorumi ry
Uskontojen yhteistyö Suomessa

VUOSI- KERTOMUS 2020

USKOT-foorumi

Uskontojen yhteistyö Suomessa – USKOT-foorumi ry

Religionernas samarbete i Finland – RESA-forumet rf

VUOSI- KERTOMUS 2020

SISÄLLYSLUETTELO

1 YLEISTÄ	7	<i>Opetusministerin valtiosihteerin tapaaminen</i>	16
2. VARSINAINEN TOIMINTA	7	<i>USKOT-foorumin hallitus tapasi evankelis-luterilaisen kirkon piispat</i>	17
2.1 Tapahtumat	8	<i>US Embassy</i>	18
<i>Kriisiviestintäkoulutus</i>	8	<i>Facts Against Hate -verkosto</i>	18
<i>Puhu dialogia – Tarinateatteri-ilta uskonto- ja katsomusdialogista</i>	8	2.4 Kansainvälinen toiminta	18
<i>Irlantilais-suomalainen webinaari koronan vaikutuksesta uskonnollisiin yhteisöihin</i>	9	<i>Malesian suurlähettilään vierailu</i>	18
<i>Erätaukokeskustelu uskontojen roolista poikkeusaikana</i>	9	<i>Nigerialaisen delegaation vierailu</i>	18
<i>Yleiseurooppalainen webinaari</i>	9	<i>Uskonnollisten ja perinteisten johtajien rauhanvälitysverkoston ja Kirkon ulkomaanavun virtuaalinen iftar</i>	21
<i>Webinaari: Aatos ja Amine – Dialogi rauhan välineenä</i>	9	<i>Eteläaasialaisen uskonnonvapaustyön koordinaattorin vierailu</i>	21
<i>Past the Pandemic: Youth’s Growth and Challenges in Faith -webinaari</i>	10	<i>EPRID:in lobbauskoulutus</i>	21
<i>Uskontojen rauhankävely</i>	10	<i>Religions for Peace</i>	21
<i>Protecting Places of Worship in Europe -webinaari</i>	11	<i>Ekstremismin ehkäisyn kansallinen yhteistyöryhmä</i>	21
2.2 Julkaisut ja vaikuttaminen	12	3 HALLITUS JA JAOSTOT	24
<i>Opas yhdenvertaisuuden edistämiseen perusopetuksessa erityisesti silmällä pitäen katsomusaineiden opetusta</i>	12	3.1 Vuosikokous ja hallitus	24
<i>Uskontokalenterin julkaisu arabiaksi ja venäjäksi</i>	12	3.2 Jaostot	25
<i>Uskonnonopetusjaoston blogisarja ja vaikuttamistyö</i>	13	Ihmisoikeusjaosto	25
2.2.1 Lausuntoja viranomaisille	13	Kansainvälisten asioiden jaosto	25
2.2.2 Muut kannanotot	14	Uskonnonopetusjaosto	26
2.2.3 Edustukset viranomaisten neuvottelukunnissa	14	Viestintäjaosto	26
3. Yhteistyö ja verkostot	15	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto	26
Vierailut ja tapaamiset	15	4 TOIMINNAN EDELLYTYKSET JA KEHITTÄMINEN	27
<i>World Holocaust Forum</i>	15	4.1 Toiminnan kehittäminen	27
<i>Lapsiasiavaltuutetun tapaaminen</i>	15	4.2 Viestintä	29
<i>YK:n ihmisoikeusvaltuutetun tapaaminen</i>	15	4.3 Talous	30
<i>Ulkoministerin tapaaminen</i>	16	4.4 Henkilöstö ja toimitilat	31

MISSIO

Foorumin tarkoituksena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä sekä yhteiskunnallista toimintaa Foorumin tärkeiksi katsomissa asioissa ja verkostoissa.

VISIO

Foorumi on keskeinen asiantuntija- ja yhteistyöelin uskontojen alalla. Foorumi edistää uskonnonvapautta ja asiallista yhteiskunnallista keskustelua uskonnoista ja niiden merkityksestä yhteiskuntarauhan näkökulmasta.

Foorumi tekee aktiivista vaikuttamistyötä.

ARVOT

Foorumin keskeisiä arvoja ovat uskonnonvapaus, kunnioitus, avoimuus, yhdenvertaisuus, uskonnollisen moninaisuuden ymmärrys, vahva asiantuntijuus, aktiivisuus, rohkeus.

1 YLEISTÄ

Vuonna 2020 USKOT-foorumin toiminnan tavoitteena oli toiminnan vakiinnuttaminen ja vaikuttaminen. Vuosi toi mukanaan odottamattomia haasteita koronaviruspandemian vuoksi. Maaliskuussa 2020 Foorumin työntekijät siirtyivät etätöihin ja hallitus ja jaostot kokoontuivat niin ikään ainoastaan etäyhteyksin. Tapahtumia peruutettiin ja siirrettiin verkkoon. Uskontojen yhteistyö tiivistyi ja vaikuttavuus kasvoi, kun viranomaiset ja muut yhteistyötahot luottivat Foorumin laajaan verkostoitumiseen tilanteesta tiedotettaessa.

Poikkeustilanteesta huolimatta USKOT-foorumi onnistui erityisesti vakiinnuttamisen tavoitteessaan sekä toiminnan kehittämisessä ja laajentamisessa. Foorumi kehitti varainhankintaansa ja järjestölle luotiin strategia seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Myös vuosia valmisteilla ollut jäsenpohjan laajentuminen onnistui, kun USKOT-foorumin vuosikokous hyväksyi kesäkuussa Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkon Suomessa ja Suomen Buddhalaisen Unionin Foorumin tarkkailijajäseniksi. Kahden vuoden tarkkailijajäsenyyden jälkeen yhteisöt voivat hakea täysivaltaista jäsenyyttä.

Vuoden 2020 vaikuttamisen teemoiksi oli nimetty 1) rauha, 2) ymmärrys ja rinnakkaiselo sekä 3) ympäristön tila ja varjelu. USKOT-foorumi teki monipuolista vaikuttamistyötä teemoihin liittyen.

Foorumi muun muassa antoi lausuntoja viranomaisille, toimi neuvottelukunnissa, järjesti sekä perinteisiä että verkkotapahtumia ja teki kansainvälistä yhteistyötä.

Vuosi 2020 oli USKOT-foorumin kymmenes toimintavuosi. ”Uskontojen yhteistyö Suomessa ry – USKOT-foorumi / Religionernas samarbete i Finland rf – RESA-forumet” -yhdistyksen perustamiskokous pidettiin 24.1.2011. Yhdistys rekisteröitiin 15.5.2012.

Yhdistyksen perustajajäsenyhteisöt edustavat kolmea uskontoperinnettä: juutalaisuutta, kristinuskoa ja islamia. Perustajajäsenyhteisöjä ovat Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN), Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE), Suomen Islam-seurakunta ja Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto. Foorumin päämääränä on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskonnonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä Foorumin tärkeiksi katsomissa asioissa.

Tarkkailijajäseniksi liittyivät 16.6.2020 Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko Suomessa sekä Suomen Buddhalainen Unioni. Tarkkailijajäsenyys kestää kaksi vuotta ennen sitoutumista varsinaiseksi jäseneksi.

2 VARSINAINEN TOIMINTA

Koronaviruspandemia muutti USKOT-foorumin arkea monella tavalla. Järjestölle ja uskontojen yhteistyölle poikkeusaika on merkinnyt uusien työtapojen omaksumista ja yhteistyön tiivistymistä

sekä jäsenyhteisöjen että viranomaisten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Poikkeustilan johdosta USKOT-foorumi on

Kriisiviestintäkoulutus yhteistyössä Suomen ev.-lut. kirkon kanssa.

saanut lukuisia yhteydenottoja viranomaisilta ja muilta yhteistyötahoilta sekä jäsenyhteisöiltään. Viranomaisten pyynnöstä Foorumi on muun muassa muistuttanut piirissään olevia toimijoita hallituksen linjauksista, levittänyt tietoa koronaviruksesta useilla eri kielillä ja raportoinut koronan yhdenvertaisuusvaikutuksista. USKOT-foorumi keräsi yhteen myös tietoa jäsenyhteisöjensä tarjoamasta kriisiavusta sekä koronaviruksen vaikutuksista ramadanin viettoon.

Kansainväliset yhteydet ovat nousseet keskiöön uudella tavalla poikkeusaikana erilaisten webinaarien sekä etätaapaamisten ja -koulutusten muodossa.

2.1 Tapahtumat

Kriisiviestintäkoulutus

USKOT-foorumi ja Suomen evankelis-luterilainen kirkko järjestivät kriisiviestintäkoulutuksen erityisesti vähemmistöuskontoja edustavia yhteisöjä varten. Kouluttajana toimi evankelis-luterilaisen kirkon viestintäpäällikkö Eeva-Kaisa Heikura. Koulutuksessa osallistujat kartoittivat oman yhteisönsä kriisiviestintää ja sen kehittämistä.

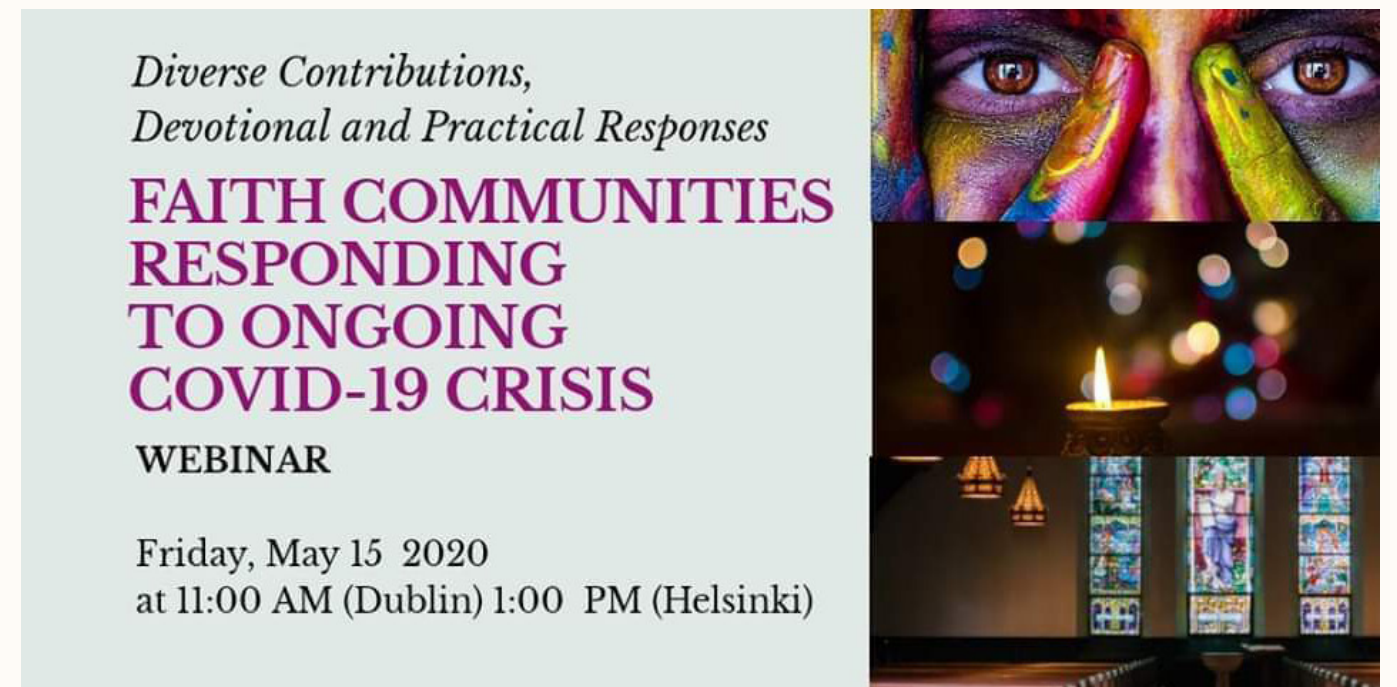
Puhu dialogia – Tarinateatteri-ilta uskonto- ja katsomusdialogista

USKOT-foorumi järjesti Kino Engelissä Tarinateat-

Tarinateatteri Silta yhteisymmärrysviikon esityksessä.

teri Sillan kanssa tarinateatteri-illan uskonto- ja katsomusdialogista osana YK:n Uskontojen ja katsomusten yhteisymmärrysviikkoa. Kirjailija Kari Hotakainen koosti esityksestä tekstin, joka on kollaasi Sillan näyttelijöiden improvisaatioina esittämistä yleisön kertomista tarinoista.

Irlantilais-suomalainen webinaari koronan vaikutuksista.

Irlantilais-suomalainen webinaari koronan vaikutuksesta uskonnollisiin yhteisöihin
Toiminnanjohtajan oli tarkoitus osallistua yhteistyömatkalle Dublinin uskontoyhteistyökeskukseen, mutta sen peruunnuttua tilalle järjestettiin webinaari yhteistyössä Suomen Anglikaanisen kirkon ja Dublin City Interfaith Forumin kanssa. Toiminnanjohtaja Katri Kuusikallion lisäksi muut panelistit olivat Hilary Abrahamson (Dublin City Interfaith Forum), Revd Alan Hilliard (Pastoral Care and Chaplaincy Service for TU Dublin), Eeva-Kaisa Heikura (Suomen evankelis-luterilaisen kirkon viestintäpäällikkö) sekä kirkkoherra Tuomas Mäkipää (Suomen Anglikaaninen kirkko). Webinaarin juontajana toimi Most Revd Dr Michael Jackson, Archbishop of Dublin. Tilaisuudessa todettiin yhteisesti, että pandemian keskellä tarvitaan kivun, myötätunnon ja toivon teologiaa. Kuusikallio korosti uskontodialogin voimaa rauhan rakentajana erityisesti kriisiaikana.

Erätaukokeskustelu uskontojen roolista poikkeusaikana

Korona herätti huolta uskonnollisissa yhteisöissä ja järjestöissä. USKOT-foorumi järjesti erätaukokeskustelun, jossa selvitettiin, mitä ajatuksia sosiaalinen eristäytyminen on herättänyt ja miten uskonto on tullut esiin poikkeusaikana.

USKOT-foorumi toi poikkeusajan dialogeihin tarpeellisen uskontojen näkökulman. Uskonnon harjoittamiselle poikkeusaika on antanut arjessa enemmän tilaa, mutta myös hankaloittanut sitä ja aiheuttanut huolta ja ahdistusta.

Yleiseurooppalainen webinaari

CFCF (Cities Faith and Community Forum) -verkosto järjesti ensimmäisen yleiseurooppalaisen verkkokokouksensa. Kokouksen aiheena oli "Post-COVID: The role faith communities can play in rehabilitating European cities". Webinaarissa kuultiin asiantuntijapuheenvuoroja uskontojen roolista koronaviruspandemian aikana eurooppalaisilta panelisteilta. USKOT-foorumin toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio oli yksi panelisteista. Kuusikallio kertoi suomalaisten uskonnollisten toimijoiden merkityksestä koronakriisin hoidossa.

Webinaari: Aatos ja Amine – Dialogi rauhan välineenä

USKOT-foorumi ja Rauhankasvatusinstituutti antoivat välineitä dialogiin järjestämällä webinaarin uskonto- ja katsomusdialogista peilaten Aatos ja Amine -elokuvaan. Webinaarin moderaattorina toimi USKOT-foorumin uskonnonopetusjaoston puheenjohtaja, Helsingin juutalaisen yhteiskoulun opettaja Daniel Weintraub. Panelistit: Salma Heib

Aatos ja Amine – Dialogi rauhan välineenä -webinaarissa keskusteltiin dialogista eri näkökulmista.

(Espoon kaupungin nuorisovaltuutettu), Reetta Huhtanen, (Aatos ja Amine -elokuvan ohjaaja) ja Susi Nousiainen (koulutussuunnittelija, Rauhan-kasvatusinstituutti). Keskustelun yhteenvedona todettiin, että avoin suhtautuminen, luottamus ja ennakkoluuloton asenne ovat lähtökohtana toimivaan dialogiin.

Past the Pandemic: Youth's Growth and Challenges in Faith -webinaari

USKOT-foorumi, Dublin City Interfaith Forum (DCIF), Anglikaaninen kirkko Suomessa ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorten aikuisten vaikuttamisryhmä NAVI järjestivät kansainvälisen webinaarin eri uskonnollisten yhteisöjen nuorille. Webinaarissa keskusteltiin koronaviruksen seurauksista nuorten elämään. Moderaattorina toimi muslimi Hajar Al-Kaddo (DCIF Youth Board Coordinator). Panelisteina olivat muslimi Salma Heib ja luterilainen kristitty Roni Vatto Suomesta sekä buddhalainen Daniel Canning Irlannista.

Uskontojen rauhankävely

Jo viidettä kertaa USKOT-foorumi järjesti uskontojen rauhankävelyn. Syyssäästä huolimatta mukana oli runsas joukko rauhan asialla olevia. Kävelyn päätepisteessä kuultiin puheenvuorot USKOT-foorumin puheenjohtajalta Yaron Nadbornikilta sekä varapuheenjohtajilta Pia Jardilta ja piispa Kaisamari Hintikalta. Erityisenä teemana rauhankävelyllä korostettiin viharikosten torjumista. Usein viharikoksia ei tunnisteta ja jos tunnistetaan, niiden tutkiminen päättyy usein tuloksettomana pitkän ajan kuluttua. Vihatekojen selkeä tuomitseminen helpottaa uhrin tilannetta. Kaksi yhteistä rauhaa symboloivaa valkoista kyyhkyä lähetettiin lentoon kävelyn päätteeksi.

Past the Pandemic -webinaari kokosi yhteen nuoria Irlannista ja Suomesta.

Rauhankävelyllä eri uskontojen edustajat kulkivat yhdessä rintamassa yhteisymmärryksen edistämiseksi.

Protecting Places of Worship in Europe -webinaari

USKOT-foorumin toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio puhui Faith Associates -verkoston järjestämässä uskonnollisten tilojen turvallisuutta koskevassa webinaarissa. Keskustelu järjestettiin Ranskan ja Wienin terroritekojen johdosta, ja puhumassa oli EU:n sisäasioiden asiantuntijoita ja uskontokuntien edustajia. Suomessa viranomaisten ja uskonnollisten yhteisöjen yhteistyö on korkeatasoista ja varautuminen on huolellista.

Heinäkuun SuomiAreenaan oli tehty pitkälle viedyt suunnitelmat ”luonnon pyhyydestä ja kestävästä kehityksestä kristinuskossa ja islamissa” Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Lähetysseuran kanssa. Tapahtuma kuitenkin siirrettiin vuodelle 2021 koronaviruspandemian vuoksi ja sen mukaisesti myös suunniteltu ohjelma siirtyy. Vuodelle 2021 mukaan on lupautunut Turun arkkihiippakunnan piispa Mari Leppänen.

EU-tason Protecting Places of Worship in Europe -webinaari.

Loppuvuodesta kuvattiin #nuortenuskontodialogi -videosarja yhteistyössä Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton kanssa. Videoilla keskustelevat kolme nuorta eri uskonnoista: kristitty Esa-Pekka Helanne, muslimi Salma Heib ja myöhempien aikojen pyhä Emilia Ala-Jääski. Nuoret toivovat yhteiskuntaan luonnollisempaa ja myönteisempää uskontokeskustelua. Videot esitetään Kirkon kasvatusten päivillä tammikuussa 2021. Ohjelmassa videoita kommentoivat Foorumin hallituksen jäsen Gölten Bedredin ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston jäsen Heikki Nenonen.

2.2 Julkaisut ja vaikuttaminen

Opas yhdenvertaisuuden edistämiseen perusopetuksessa erityisesti silmällä pitäen katsomusaineiden opetusta

USKOT-foorumi julkaisi 20.11. lapsen oikeuksien päivänä oppaan yhdenvertaisuuden edistämiseen perusopetuksessa erityisesti silmällä pitäen katsomusaineita. Uskonnonopetus on sidottu moneen lakiin ja asetukseen toisin kuin muut oppiaineet. Erityisesti koulutoimen henkilökunnalta

puuttuu usein riittävä tieto uskonnonopetuksesta. Nyt keskeiset asiat opetuksen säädöksistä ja niihin liittyvistä oikeussuojakeinoista on koottu yhteen oppaaseen, joka on tarkoitettu opetushenkilöstön lisäksi myös muita viranhaltijoita ja oppilaiden huoltajia varten.

Oppaan kirjoittivat hallituksen jäsen, ihmisoi-keusjaoston puheenjohtaja Atik Ali sekä uskonnonopetusjaoston jäsenet Sirpa Okulov ja Suaad Onniselkä. Virtuaalisessa julkaisutilaisuudessa opas luovutettiin eduskunnan sivistysvaliokunnalle, ja sen otti vastaan valiokunnan puheenjohtaja Paula Risikko. Risikko totesi puheenvuorossaan, että opas on tärkeä, sillä ymmärtämällä erilaisia uskontoja ja elämäntapamuksia laajennamme omaa sivistystämme.

Uskontokalenterin julkaisu arabiaksi ja venäjäksi

USKOT-foorumin perustajajäsenyhteisöjen, kolmen abrahamilaisen uskonnon, keskeisimmät juhlat yhteenkokoava nettikalenteri on julkaistu alunperin syksyllä 2012. Uskontokalenterin teks-

#nuortenuskontodialogi-videosarjan kuvauksissa keskusteltiin uskonnosta eri näkökulmista.

Yhdenvertaisuusoppaan julkaisutilaisuus lapsen oikeuksien päivänä.

tit on laadittu yhteistyössä asianomaisten uskontoyhteisöjen kanssa. Kalenteri julkaistiin arabian- ja venäjänkielillä toukokuussa.

Uskonnonopetusjaoston blogisarja ja vaikuttamistyö

Uskonnonopetusjaosto jatkoi alkuvuoden ajan blogisarjaansa uskonnonopetuksen merkityksestä, erityisesti Suomen vähemmistöuskontojen edustajille. Jaosto pohtii realistisia mahdollisuuksia järjestää uskonnonopetus kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla ja tekee tiivistä viranomaisvaikuttamistyötä.

Toiminnanjohtajaa ja hallituksen jäseniä pyydettiin vuoden aikana kirjoittamaan useisiin julkaisuihin.

2.2.1 Lausuntoja viranomaisille

Annettiin lausuntoja

oikeusministeriölle:

- koronaviruksen yhdenvertaisuusvaikutuksista. Foorumi kertoi vastauksessaan

muun muassa vainajien rituaalipesuun ja eri yhteisöjen resursseihin liittyvistä yhdenvertaisuusongelmista.

- sidosryhmien verkkokokulemisessa kansallisen perus- ja ihmisoi-keustoimintaohjelman valmistelua varten. Foorumi korosti antamassaan vastauksessa uskonnonvapautta perusoikeutena ja uskontoa merkittävänä elämänalueena. - rasismien- ja syrjinnänvastaisen ja hyvien väestösuhteiden toimintaohjelman laatimiseen. Nostimme toimintaohjelman suunnittelussa esiin tärkeäksi osaksi uskontoihin liittyvän rakenteellisen syrjinnän huomioimisen.

opetus- ja kulttuuriministeriölle:

- USKOT-foorumi osallistui ministeri Sairikon pyöreän pöydän keskustelutilaisuuteen koskien tartuntatautilain muutoksia. Foorumi lausui, että tartuntatautilain 58g § rajoitusten tulee olla – mikäli ne ulotettaisiin koskemaan uskonollisten yhdyskuntien uskonnon harjoittamista – tilapäisiä, välttämättömiä, oi-

keasuhtaisia, minkä lisäksi edellytysten voimaantulon tulee olla määritetty yksityiskohtaisesti.

sisäministeriölle:

- kyselyyn maalittamisen määritelmän kehittämisen tueksi. USKOTille tärkeää on, että maalittamisen määritelmä kertoo suunnitelmallisuudesta, kohteen tiedosta valinnasta ja epäluottamuksen levittämisen tavoitteellisuudesta.

työ- ja elinkeinoministeriölle:

- selontekoon kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista. Kotouttamisen edistämisessä on tärkeää ottaa huomioon uskontojen monimuotoisuus. Ihmisillä on oikeus saada kulttuurin ja uskonnon opetusta ja tukea identiteetin muodostamiselle.

yhdenvertaisuusvaltuutetulle:

- yhdenvertaisuusvaltuutetun yhdenvertai-

suussuunnitelman päivitystä varten. Lausunnon antoi Foorumin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto.

2.2.2 Muut kannanotot

Suomen uskontojohtajat antoivat yhteisen lausunnon koronapandemian aiheuttaman kriisitilanteen keskellä.

Kaikkiin maailmalla ja Suomessa tapahtuneisiin väkivallantekoihin reagoitiin tuomitsemalla ja osoittamalla myötätuntoa ja solidaarisuutta kärsiville.

2.2.3 Edustukset viranomaisten neuvottelukunnissa

USKOT-foorumi valittiin Etnisten suhteiden neuvottelukunnan ETNO:n yhdeksi valtakunnalliseksi jäsenjärjestöksi toimikaudelle 2020-2024. ETNO edistää maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen, viranomaisten, poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen välistä vuoropuhelua.

Yhdenvertaisuusasiain neuvottelukunnan uudella työskentelykaudella (2020-2024) painotetaan nuorten näkökulmia. Yhdenvertaisuusvaltuutetun yhteydenotoista merkittävän osan muodostaa alkuperä, uskonto ja kieli. Toiminnanjohtaja osallistuu koulutusaiheiseen jaostotyöskentelyyn.

Foorumi oli mukana kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnassa. Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata kansainvälisiä ihmisoikeuskysymyksiä ja antaa lausuntoja niihin liittyvistä periaatteellisista kysymyksistä.

3. Yhteistyö ja verkostot

USKOT-foorumi oli järjestökumppanina valtioneuvoston #suomitoimii -kampanjassa. Suomi toimii – viestintäkokonaisuuden tehtävänä oli tukea yhteiskunnan ja ihmisten toimintaa ja jakamista sekä henkistä kriisinkestävyyttä poikkeusolojen aikana ja sen jälkeen.

Vierailut ja tapaamiset

World Holocaust Forum

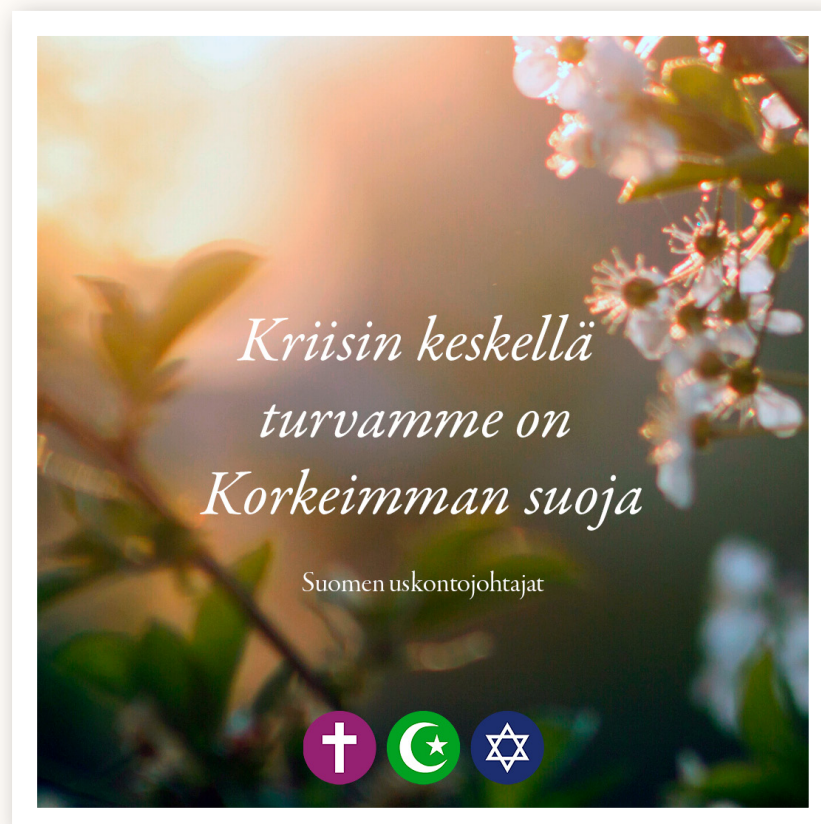
USKOT-foorumin puheenjohtaja Yaron Nadbornik osallistui 23.1. World Holocaust Forum -muistotilaisuuteen Jerusalemissa. Tapahtuma järjestettiin Auschwitzin vapautuksen 75. vuosi-päivän kunniaksi.

Lapsiasiavaltuutetun tapaaminen

USKOT-foorumin uskonnonopetusjaosto tapasi lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarisen Helsingin juutalaisen yhteiskoulun tiloissa. Tapaamisessa etsittiin ratkaisuja uskonnonopetuksen järjestämiseen sekä periaatetasolla että konkreettisesti.

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun tapaaminen

USKOT-foorumi toi esiin uskontojen näkökulman ja huolen islamofobian ja antisemitismien kasvusta YK:n ihmisoikeusvaltuutettu Michelle Bacheletin tapaamisessa. Bachelet halusi tavata Suomen vierailunsa aikana ihmisoikeusasiois-

Lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarisen tapaaminen.

YK:n ihmisoikeusvaltuutetun tapaaminen. (Kuva: Ida Tokola)

sa toimivia kansalaisjärjestöjä ja kuulla heidän ajankohtaisia ajatuksiaan ihmisoikeustilanteesta Suomessa.

Ulkoministerin tapaaminen

USKOT-foorumin edustus tapasi ulkoministeri Pekka Haaviston valtioneuvoston linnassa. Tapaamisessa keskusteltiin USKOT-foorumin työstä

yhteiskuntarauhan edistämiseksi. Puheenaiheena olivat muun muassa ihmisoikeudet, uskonnonvapaus, vihapuhe, antisemitismi, rasismi ja uskonnonopetus.

Opetusministerin valtiosihteerin tapaaminen

USKOT-foorumin uskonnonopetusjaosto ja ihmisoikeusjaosto tapasivat opetusministeri Li

Valtiosihteeri Minna Kelhän tapaaminen.

Anderssonin valtiosihteeri Minna Kelhän. Valtiosihteerille esiteltiin uskonnonopetukseen liittyviä kehityskohtia.

USKOT-foorumin hallitus tapasi

evangelis-luterilaisen kirkon piispat

Pitkään suunniteltu tapaaminen USKOT-foorumin hallituksen ja Suomen evangelis-luterilaisen

kirkon piispojen kesken toteutettiin. Helsingin juutalainen seurakunta kutsui osallistujat luokseen. Piispoille esiteltiin Foorumin toimintaa ja merkitystä ihmisoikeuksien ja yhteiskuntarauhan puolustajana.

Ulkoministeri Pekka Haaviston tapaaminen.

Tapaaminen Suomen evangelis-luterilaisen kirkon arkkipiispan ja piispojen kanssa 7.9.2020.

Yhdysvaltain Suomen-suurlähettilään tapaaminen.

US Embassy

USKOT-foorumin ihmisoikeusjaosto tapasi etänä Yhdysvaltain Suomen-suurlähettilään Robert Frank Pencen ja II lähetystösihteeri Nicklaus Lavertyn. Keskustelua käytiin uskonnonvapaudesta Suomessa liittyen poikien ei-lääketieteelliseen ympärileikkaukseen sekä koronaviruspandemiaan. US Embassy kutsui toiminnanjohtajan IVLP-ohjelmaan. USA:n ulkoministeriö sponsoroi ohjelmaa, ja sen tavoitteena on lisätä heidän yhteistyökumppaneidensa ammatillisen tason USA-yhteistyötä uskonnonvapauskysymyksissä. USKOT-foorumi mainittiin neljä kertaa Yhdysvaltain ulkoministeriön kansainvälisessä uskonnonvapausraportissa.

Facts Against Hate -verkosto

USKOT-foorumi on mukana Anti-Racist Forumin koordinoimassa oikeusministeriön Facts Against Hate -hanketta varten perustetussa verkostossa. Verkosto osallistuu hankkeen puitteissa viharikosraportointityökalun kehittämiseen.

2.4 Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisiä vierailuja ei koronaviruspandemian takia voitu järjestää totuttuun tapaan ympärivuotisesti. Muutama vierailu järjestyi ennen pandemian alkua ja tilanteen ollessa rauhallinen syksyllä. Kansainvälistä yhteistyötä lisättiin webinaareilla ja koulutuksilla.

Malesian suurlähettilään vierailu

Malesian suurlähettiläs John K. Samuel vieraili USKOT-foorumissa. Suurlähettilään kanssa keskusteltiin uskontojen välisestä yhteistyöstä Malesiassa ja Suomessa sekä yhteistyömahdollisuuksista.

Nigerilaisen delegaation vierailu

USKOT-foorumissa vieraili nigerilaisia ihmisoikeus-, ekumenia- ja uskontodialogiasiantuntijoita. Vierailijat työskentelevät mm. Kirkko ja yhteiskunta -instituutissa (Institute of Church & Society) ja Nigerian kristillisessä neuvostossa (Christian Council of Nigeria).

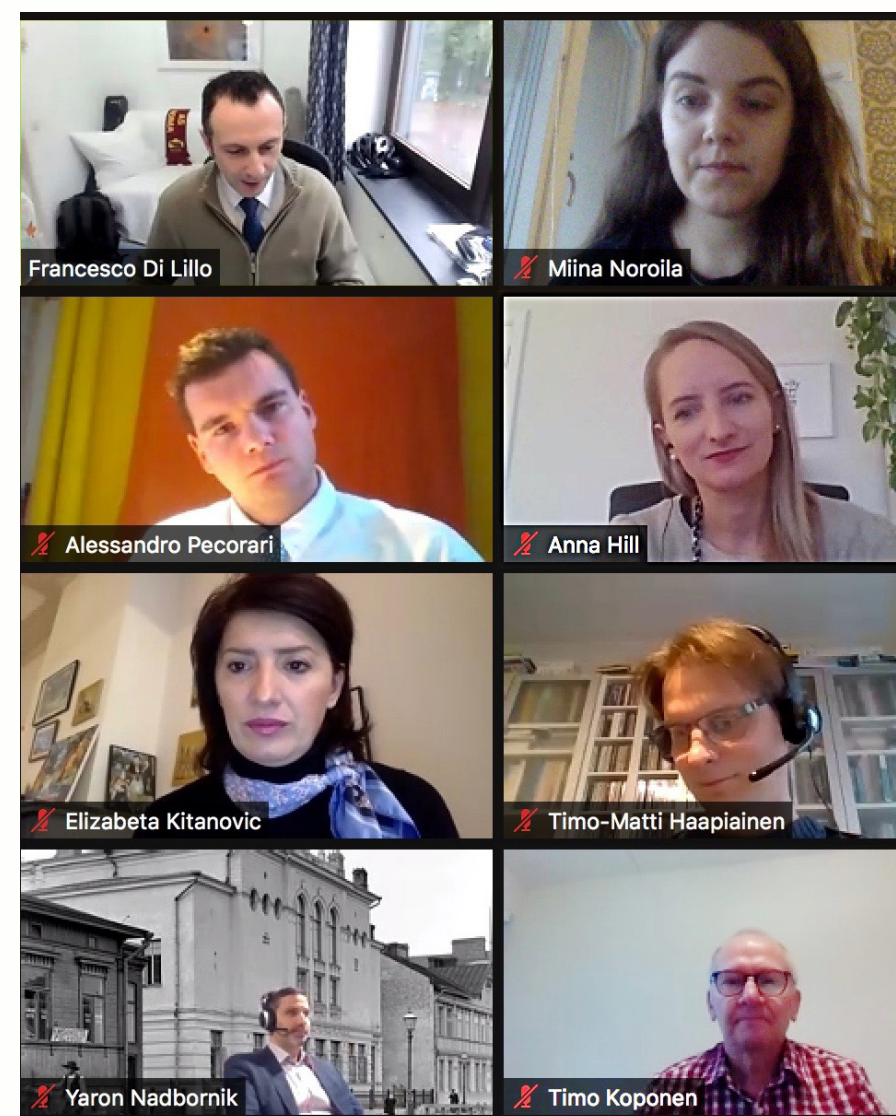
Malesian suurlähettilään John K. Samuelin tapaaminen.

Nigerialaisten uskontodialogiasiantuntijoiden tapaaminen.

SAFFoRB-järjestön koordinaattorin tapaaminen.

EPRID:in lobbaukoulutus.

Uskonnollisten ja perinteisten johtajien rauhanvälitysverkoston ja Kirkon ulkomaanavun virtuaalinen iftar
 USKOT-foorumi oli valmistellut omaa vuotuista kansainvälistä iftar-illallistaan, mutta se jouduttiin perumaan koronan takia. Sen sijaan suuri osa Foorumin hallituksesta osallistui Uskonnollisten ja perinteisten johtajien rauhanvälitysverkoston ja Kirkon ulkomaanavun järjestämälle kansainväliselle virtuaali-iftarille.

Eteläaasian uskonnonvapaustyön koordinaattorin vierailu
 South Asia Forum for Freedom of Religion or Belief (SAFFoRB) -järjestön koordinaattori Samuel Jayakumar vieraili USKOT-foorumin toimistolla. SAFFoRB edistää uskontojen yhteistyötä ja uskonnonvapauden toteutumista kuudessa Etelä-Aasian maassa: Intiassa, Pakistanissa, Sri Lankassa, Nepalissa, Myanmarissa ja Bangladeshissa.

EPRID:in lobbaukoulutus
 European Platform against Religious Intolerance and Discrimination – EPRID järjesti US-

KOT-foorumille hyödyllisen lobbaukoulutuksen etänä. EPRID on kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, uskonnollisten elinten ja yksilöiden verkosto, joka toimii uskonnonvapauden edistäjänä EU:n tasolla. Tilaisuudessa kuultiin EPRID:in vaikuttamistyön asiantuntijoita ja jaettiin kokemuksia hyivistä toimintatavoista.

Religions for Peace
 Kansainvälisessä Religions for Peace -verkostossa tehdään tällä hetkellä organisaatiomuutosta, ja Eurooppaan perustetaan uutta Religions for Peace Europe -alajärjestöä. USKOT-foorumin varapuheenjohtaja Kaisamari Hintikka on jäsenenä Religions for Peace Europen hallituksessa ja eksekutiivikomiteassa. USKOT suunnitelee oman jaoston perustamista RfP:hen. Foorumi osallistui ja jakoi aktiivisesti kutsuja RfP:n tilaisuuksiin.

Ekstremismin ehkäisyn kansallinen yhteistyöryhmä
 Sisäministeriön pyynnöstä osallistuttiin ekstremismin ehkäisyn työskentelyn kahteen kansainväliseen kokoukseen.

Suomen Buddhalaisen Unionin Irma Rinne ja Emilia Raunio vierailulla USKOTin toimistolla

Puheenjohtaja Yaron Nadbornik ja toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio

Puheenjohtaja ja Myöhempien Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkon edustaja Timo Koponen kirkon temppelialueella Espoossa.

Kuvaukset Kirkon kasvatuksen päivien ohjelmaa varten Heikki Nenosen ja Gölden Bedretdinin kanssa.

3 HALLITUS JA JAOSTOT

3.1 Vuosikokous ja hallitus

USKOT-foorumin kymmenes vuosikokous pidettiin 16.6.2020 Islam-talossa osoitteessa Fredrikinkatu 33A. Vuosikokous käsitteli sääntöjen määrittelemät asiat ja hyväksyi tarkkailijajäseniksi Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkon Suomessa ja Suomen Buddhalaisen Unionin.

Suomen Buddhalainen Unioni ja Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen kirkko Suomessa hyväksyttiin tarkkailijajäseniksi vuosikokouksessa.

Vuonna 2019 vuosikokouksen valitsema hallitus jatkoi toimintaansa vuonna 2020. Muutama henkilöjäsen vaihtui vuoden aikana.

Puheenjohtajisto:

Puheenjohtaja:

Yaron Nadbornik, Suomen Juutalaisten Seurakuntien Keskusneuvosto ry

Varapuheenjohtajat:

Kaisamari Hintikka, Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Pia Jardi, Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE)

Hallituksen jäsenet:

Suomen Ekumeeninen Neuvosto ry (SEN):

Mari-Anna Auvinen, varalla Milena Parland
Jan Edström, varalla Jari Portaankorva

Suomen evankelis-luterilainen kirkko:

Elina Hellqvist (syyskuuhun 2020 asti); Timo-Matti Haapiainen (syyskuu 2020 alkaen), varalla Laura Maria Latikka

-Elina Hellqvistin siirryttyä uusiin työtehtäviin, hallituksen jäsenenä aloitti Timo-Matti Haapiainen.

Suomen Islam-seurakunta:

Atik Ali, varalla Kadriye Bedretdin
Gölten Bedretdin, varalla Ramil Belyaev

Suomen Islamilainen Neuvosto ry (SINE):

Anas Hajjar, varalla Abdessalam Jardi

Suomen Juutalaisten Seurakuntien

keskusneuvosto ry:

Yvonne Westerlund, varalla Daniel Weintraub

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana 10 kertaa. Kokoontumiset järjestettiin USKOT-foorumin toimiston kokoustilassa, Islam-talossa (Fredrikinkatu 33 A, 00120 Helsinki) sekä etäyhteyksin johtuen koronaviruspandemiasta.

3.2 Jaostot

Jaostot ovat oman alansa neuvoa-antavia asiantuntijaelimiä, joiden tehtävänä on valmistella asioita hallitukselle. Ne voivat myös tehdä aloitteita toimialaansa koskevissa asioissa. Hallitus voi pyytää jaostoja toteuttamaan hallituksen niille antamia tehtäviä.

Hallitus valitsee jäsenet jaostoihin. Jäsenten tulee tarkoituksenmukaisella tavalla edustaa jäsenyhteisöä ja tarvittavaa asiantuntemusta. Jaostojen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan.

Jaostot jatkoivat toimintaansa vuonna 2020 seuraavilla kokoonpanoilla:

Ihmisoikeusjaosto

Jaoston tehtävänä on:

1. seurata Suomen ihmisoikeustilannetta erityisesti uskonnonvapauden kannalta;

2. tehdä hallitukselle esityksiä ihmisoikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi;
3. kommentoida hallituksen pyynnöstä sen kannanottoja ihmisoikeusnäkökulmasta;
4. pitää yhteyttä ihmisoikeusjärjestöihin Suomessa.

Puheenjohtaja: Atik Ali

Jäsenet:

Ilkka Aura

Jan Edström

Janina Hasenson

Isä Heikki Huttunen

Pia Jardi

Pamela Slotte

Vuonna 2020 jaosto muun muassa tapasi Yhdysvaltain Helsingin-suurlähetystön edustuksen ja osallistui lausuntojen tekemiseen.

Kansainvälisten asioiden jaosto

Jaoston tehtävänä on:

1. kartoittaa Foorumin kannalta tärkeitä kansainvälisiä yhteyksiä bilateraalilla ja multilateraalilla tasolla;
2. tehdyn kartoituksen perusteella tehdä hallitukselle esityksiä yhteyksien luomiseksi ja kehittämiseksi sekä edesauttaa olemassa olevien yhteyksien ylläpitämistä;
3. seurata kansainvälisiä kysymyksiä ja ehdottaa hallitukselle asioita, joihin tulisi reagoida.

Puheenjohtaja: Anas Hajjar

Jäsenet:

Ramil Belyaev

Timo-Matti Haapiainen

Kaisamari Hintikka

Abdessalam Jardi

Jyri Komulainen

Emilia Raunio

Anja Toivola-Stambouli

Yvonne Westerlund

Vuonna 2020 jaosto edisti Foorumin kansainvälisiä yhteyksiä vastaanottamalla kansainvälisiä vieraita.

Uskonnonopetusjaosto

Jaoston tehtävänä on:

1. perehtyä uskonnonopetusta koskeviin valmisteluihin ja päätöksiin sekä seurata näiden toteutusta käytännössä;
2. valmistella hallitukselle lausuntoja viranomaisia tai joukkotiedotusvälineitä varten;
3. pitää yhteyttä viranomaisiin ja muihin uskonnonopetuksessa aktiivisesti toimiviin tahoihin.

Puheenjohtaja: Daniel Weintraub

Jäsenet:

Abbas Bahmanpour

Anas Hajjar

Pekka Iivonen

Pia Jardi

Sirpa Okulov

Suaad Onniselkä

Milena Parland

Mirja Tapola

Osmo Vartiainen

Tuula Vinko

Vuonna 2020 jaosto edisti viranomaisyhteyksiään ja julkaisi oppaan yhdenvertaisuuden toteutumiseksi katsomusopetuksessa.

Viestintäjaosto

Jaoston tehtävänä on:

1. seurata julkista keskustelua ja ehdottaa hallitukselle asioita, joihin tulisi reagoida;
2. pitää yllä yhteyksiä tiedotusvälineisiin;
3. tukea verkkosivuston ylläpitoa ja kehittää verkkosivuston sisältöä;
4. esittää hallitukselle toimenpiteitä Foorumin näkyvyyden ja tunnettuuden parantamiseksi.

Puheenjohtaja: Yaron Nadbornik

Jäsenet:

toiminnanjohtaja

viestintävastaava

Miriam Attias

Timo Koponen

Rebekka Naatus

Vesa Nessling

Tiina Parkkinen

Virpi Paulanto

Urpur Sarlin

Vuonna 2020 jaostossa aloitti kuusi uutta jäsentä.

Jaosto muun muassa suunnitteli ja arvioi Foorumin viestinnän suuntaviivoja.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto

Jaoston tehtävänä on:

1. edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää;
2. laatia ja ylläpitää suunnitelmaa tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi;
3. tehdä hallitukselle tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia esityksiä;
4. kommentoida hallituksen pyynnöstä sen hankkeita / kannanottoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmasta;
5. toimia sukupuoleen perustuvan syrjinnän estämiseksi ja naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämiseksi;
6. vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa;
7. laatia ja ylläpitää tasa-arvosuunnitelmaa.

Puheenjohtaja: Laura Maria Latikka

Jäsenet:

Gölten Bedretdin

Pia Jardi

Heikki Nenonen

Eila Ratasvuori

Irma Rinne

Anja Toivola-Stambouli

Katariina Väisänen

Yvonne Westerlund

Vuonna 2020 jaosto muun muassa teetti kyselyn USKOTin toimijoille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumisesta.

4 TOIMINNAN EDELLYTYKSET JA KEHITTÄMINEN

4.1 Toiminnan kehittäminen

USKOT-foorumissa jatkettiin ja käynnistettiin erilaisia kehittämishankkeita vuoden 2020 aikana. Merkittävin muutos oli vuosikokouksessa hyväksytty jäsenpohjan laajentuminen. USKOT-foorumi sai täten laajemman mandaatin edustaa yhdessä uskontojen näkökulmaa yhteiskunnassa. Tarkkailijajäsenet osallistuvat USKOT-foorumin hallituksen kokouksiin ja toimintaan ja voivat hakea varsinaisiksi jäseniksi kahden vuoden kuluessa. Tarkkailijajäsenet ovat olleet toivottu lisä Foorumiin ja ovat olleet aktiivisia uudessa roolissaan.

Tärkeänä toiminnan kehittämisessä oli strategian luominen USKOT-foorumille. Strategia vuosille 2021–2024 hyväksyttiin 1.12.2020. Strategia takaa Foorumin toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja tavoitteellisuuden entistä vahvemmin. Strategiaa alettiin työstää vuoden 2019 lopussa, jolloin USKOT-foorumin hallitus kävi neuvotteluja strategian tarpeesta ja sen laajuudesta. Foorumin henkilökunta, hallitus ja jaostot ovat olleet tiiviisti mukana strategian työstämisessä.

Strategiassa määritellään USKOT-foorumin missio, visio ja arvot. Foorumin tarkoituksena on vaalia yhteiskuntarauhaa maassamme uskon-

Ensimmäinen strategiatyöpaja hallituksen jäsen Yvonne Westerlundin kanssa.

nonvapautta vahvistavassa hengessä edistämällä uskontojen välistä vuoropuhelua, yhdenvertaisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja yhteistyötä sekä yhteiskunnallista toimintaa Foorumin tärkeiksi katsomissa asioissa ja verkostoissa. Strategia selkiyttää ja yhtenäistää USKOT-foorumin sanomaa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto laati vuoden 2018 aikana Foorumille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman. Vuosikokous hyväksyi Foorumin suunnitelman vuonna 2019. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toteutumisen seuranta varten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaosto teki Foorumin toimijoille kyselyn joulukuussa 2020. Lisäksi jaoston puheenjohtaja haastatteli puheenjohtajaa ja toiminnanjohtajaa. Kyselyn ja haastattelujen perusteella yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuivat hyvin Foorumin piirissä toimintavuonna. Vielä paremmin ne voisivat toteutua seuraavin toimenpitein:

tua seuraavin toimenpitein:

- yhdenvertaisuus- ja tasa-arvojaoston sukupuolijakauma tasaisemmaksi
- sisäinen keskustelu seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista
- enemmän ruotsin- ja englanninkielisiä julkaisuja verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- kirjallinen turvallisen tilan ohjeistus.

USKOT-foorumi täyttää kymmenen vuotta vuonna 2021. Juhlavuotta varten perustettiin juhlatyöryhmä, joka laati vuodelle suunnitelman. Vuoden teemaksi valittiin ”Usko, toivo ja rauha”.

Yhteistyötä uskonnollisiin yhteisöihin kuuluvien nuorten kanssa vahvistettiin webinaari- ja videotyöskentelyllä. Yhteistyötä nuorten kanssa jatketaan.

Varapuheenjohtaja Pia Jardin puhe rauhankävelyllä.

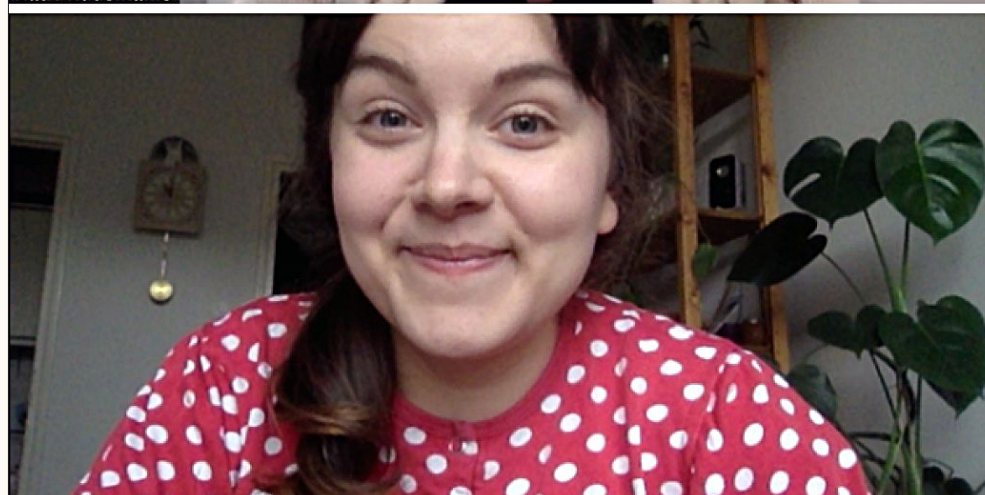
4.2 Viestintä

Vuoden 2020 aikana viestintää kehitettiin linjakkaampaan ja suunnitelmallisempaan suuntaan. Tässä suurena apuna oli viestintävastaavan työajan lisääntyminen kymmenestä viikkotunnista 50% työaikaan.

Viestintää vakiinnutettiin ja lisättiin erittäin onnistuneesti. Viestintää jatkettiin vuoden 2020 aikana niin sosiaalisessa mediassa (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube), verkkosivuilla kuin perinteisenkin median kautta. Facebook-sivun tykkääjiä on 3000 ja Instagramin suosio on nousut parista sadasta seuraajasta lähes kuuteensataan.

Medianäkyvyyttä saatiin useissa kirkollisissa ja valtakunnallisissa medioissa muun muassa koronauutisista, jäsenpohjan laajenemisesta, lokakuun rauhankävelystä sekä katsomusaineoppaan julkaisusta. Koronaviruspandemia näkyi lisääntyneinä yhteydenottoina, ja viranomaisviestintä aiheeseen liittyen oli jatkuvaa.

USKOT-foorumin sisäistä viestintää kehitettiin luomalla jäsenille kuukausittainen uutiskirje. Vuoden 2019 vuosikertomus julkaistiin sähköisenä versiona ja se toimitettiin muun muassa kaikille kansanedustajille. Foorumille teetettiin uusi esite ja flaijeri tulevaisuuden vaikuttajatapaamisia ja yleisötapahtumia varten. Foorumi hyödynsi en-

**Toiminnanjohtaja
ja viestintävastaava
etätyöpisteillään.**

tistä enemmän multimediallisia keinoja ja kehitti uutta videomateriaalia. Myös palaute- ja arviointimenetelmien käyttöä alettiin kehittää.

Tärkeä osa Foorumin viestintää on uskonnollisista juhlapäivistä viestiminen. Uskontokalenteri on USKOT-foorumin verkkosivujen yksi vierailuimmista kohteista, ja nostot kolmen uskonnon juhlista Facebookin puolella ovat olleet suosittuja. Uskontokalenteri julkaistiin arabian- ja venäjän kielellä toukokuussa. Arabia ja venäjä ovat Suomessa kasvavia vähemmistökieliä, joten USKOT-foorumin uskontokalenteri tavoittaa nyt entistä suuremman joukon ihmisiä.

Päätettiin vahvistaa ruotsin ja englannin kielten asemaa Foorumin jokapäiväisessä viestinnässä.

Viestintäjaostoa laajennettiin, ja mukaan kutsut-

tiin kuusi uutta jäsentä. Jaosto kokoontui vuoden aikana säännöllisesti.

4.3 Talous

USKOT-foorumin toiminta oli vuonna 2020 edelleen hyvin riippuvaista opetus- ja kulttuuriministeriön jakamasta tuesta uskontojen välisen vuoropuhelun edistämiseen.

Valtionavustuksen lisäksi Foorumi sai tuloja jäsenyhteisöjen maksamista jäsenmaksuista. Sohlbergin säätiö myönsi 6000 euroa kulttuurihankkeeseen, jonka puitteissa järjestettiin tarinateatteriesitys, Aatos ja Amine -webinaari sekä kuvattiin videomateriaalia nuorten kanssa.

Rahoituspohjaa pyrittiin laajentamaan hakemal-

la avustuksia usealta eri taholta. Myös kartoitusta rahankeräyksen mahdollisuudesta kampanjoimalla tehtiin.

4.4 Henkilöstö ja toimitilat

USKOT-foorumin henkilöstössä jatkoivat toiminnanjohtaja Katri Kuusikallio ja osa-aikainen viestintävastaava Miina Noroila. Foorumin taloutta hoiti tilitoimisto Rantalainen.

Foorumi jatkoi toimintaansa Suomen Islam-seurakunnan toimistohotellissa osoitteessa Fredrikinkatu 33 A.

